

Välfärdsbarometern 2015

En rapport från SEB, juni 2015

The logo for SEB, consisting of the letters S, E, and B in a bold, white, sans-serif font, each letter separated by a vertical line. The logo is set against a solid green square background.

S|E|B

Inledning

Att klara den långsiktiga finansieringen är en av de stora framtidsfrågorna för Sverige. Samtidigt är det en av de frågor där de politiska partierna tycks sakna både svar och diskussionslust. I valrörelsen 2014 fanns välfärdsfrågorna med men diskussionen handlade då i huvudsak om själva utförandet av välfärdstjänster och om vinstdrivande företag ska tillåtas vara välfärdsproducenter. Om välfärdens långsiktiga finansiering hördes inte mycket. Detta trots att den mesta forskningen tyder på att skillnaderna mellan privata och offentliga utförare är små medan behovet av ytterligare resurser framöver är mycket stort.

Alltmer tyder också på att finansieringsfrågan är mer än en framtidsfråga. Snarare behöver den börja hanteras här och nu. SEB:s Välfärdsbarometer har under flera år visat att vid en jämförelse med de andra nordiska länderna har svenskarna lägst förtroende för det egna landets välfärd. Det gäller både transfereringssystem som pensioner och sjukpenning och välfärdstjänster som sjukvård och äldreomsorg. Även om årets barometer glädjande nog visar att den nedåtgående trenden vänts till en svag uppgång, finns det anledning att se allvarligt på läget. I elva av tolv uppmätta kategorier hamnar vi lägst i norden och i sju av dem når vi inte upp till indexet 50 på den 100-gradiga skalan.

Ett av de mest ifrågasatta områdena är äldreomsorgen. Så är det inte bara i Sverige. I alla de nordiska länder där SEB:s Välfärdsbarometer undersöker attityderna till välfärdens institutioner, rankas äldreomsorgen lågt.

Också förväntningarna på hur framtidens äldreomsorg kommer att utvecklas är låga. Varannan svensk tror att den egna generationen kommer att få sämre äldreomsorg än föräldragenerationen. Samtidigt behöver man inte vara alltför pessimistisk eftersom Välfärdsbarometern också visar att äldreomsorgen tillhör de välfärdsområden svenskarna vill satsa mest på. Det är bra, för ökade resurser kommer att behövas. Men det understryker också behovet av att på allvar börja diskutera var pengarna ska komma ifrån.

Tillfrågas svenskarna själva om välfärdens finansiering finns det ett starkt stöd för en kombination av privata och offentliga resurser. Den inställningen är välkommen, för sannolikt är det precis en sådan kombination som kommer att krävas. Att äldreomsorgen (och andra angelägna välfärdsområden) fullt ut skulle kunna finansieras med antingen kraftiga skatthöjningar eller en omläggning till helt egen finansiering framstår som osannolikt och det är heller inte vad svenska folket önskar. I stället gäller det att öka informationen om att både privata och offentliga pengar behövs och konstruera välfärdssystemen så att det blir lättare än idag att kombinera de olika finansieringskällorna. Idag är offentliga och privata pengar i stor utsträckning hänvisade till helt separata system vilket inte är bra för vare sig samhället eller den enskilde.

Det är viktigt att förstå att det inte bara är dagens omfattning och kvalitet på äldreomsorgen som behöver finansieras i framtiden. Kvaliteten har, som Välfärdsbarometern tydligt visar, redan idag svårt att leva upp till medborgarnas krav och förväntningar. Med stigande förväntningar kommer den dessutom behöva höjas ytterligare framöver. Därtill står äldreomsorgen inför en nödvändig snabb expansion – antalet äldre med omsorgsbehov kommer att växa kraftigt kommande år. Det är kombinationen av högre kvalitetskrav och en åldrande befolkning som utgör den finansiella utmaningen.

Det är hög tid att sluta skjuta frågan framför oss och i stället leta konstruktiva och hållbara lösningar på denna stora framtidsfråga. De växande omsorgsbehoven kommer att kräva nya grepp och tydligare gränsdragningar från kommunernas sida. Omsorgsformerna behöver utvecklas, mycket kan säkert effektiviseras och en del av hemtjänsten kommer kanske att glida över till den privata rut-sektorn. Men även med dessa förändringar kommer grundproblemet att kvarstå: Äldreomsorgen, liksom t.ex. hälso- och sjukvården, behöver framöver tillföras betydande resurser om medborgarna ska kunna erbjudas den välfärd de förväntar sig.

Att frågan är politiskt svår är begripligt. Men nu krävs modet att ändå ta sig an den för att säkra det som kanske är den mest centrala delen i det svenska samhällsbygget; en hållbar välfärd. Görs inget nu riskerar politikerna att stå med närmast ohanterliga kostnadsutmaningar inom en ganska snar framtid, redan i början av 20-talet. Årets välfärdsbarometer ger en bra bild av hur svenskarnas attityder ser ut i välfärdsfrågorna, hur de står sig jämfört med våra nordiska grannar, vilka områden som är de mest centrala och hur vi ser på några av de tänkbara vägarna framåt. Förhoppningen är att bidra till den viktiga diskussion om välfärdens kvalitet och finansiering som nu bör komma igång.

Jens Magnusson
Privatekonom, SEB

Sammanfattning

- Sveriges nivå i SEB:s Välfärdsindex har på ett år ökat från 48 till 49 på den 100-gradiga skalan. Välfärdsindex ökar även i Norge, 59 (+2), och Danmark, 59 (+1), men sjunker i Finland, 57 (-2).
- På elva av tolv välfärdsområden noterar Sverige lägst Välfärdsindex i Norden. Det enda område där Sverige inte ligger sist är ekonomiskt stöd till föräldrar.
- SEB:s Välfärdsindex visar att äldreomsorgen är ett av de välfärdsområden som svenskarna hyser lägst förtroende för.
- Det finns en utbredd pessimism om framtidens äldreomsorg för kommande generationer äldre. Hälften tror att deras generation kommer att få sämre äldreomsorg än deras föräldrageneration.
- 57 procent pekar ut äldreomsorgen som ett område som det är särskilt viktigt att satsa på. Bara skolan och sjukvården noterar högre tal.
- Äldreomsorgen sticker ut som det välfärdsområde där medborgarna både har lågt förtroende och tycker att det är särskilt viktigt med förbättringar.
- 62 procent förordar en kombination av privat- och skattefinansierad välfärd. Den andelen var ännu större för fem år sedan när 72 procent, svarade samma sak.
- Trenden mot ökande önskad och förväntad pensionsålder som uppmätts sedan 2008 har nu avstannat. 2015 vill svenska folket gå i pension vid 63,5 års ålder men förväntar sig att faktiskt göra det vid 66,4 år.
- 55 procent anser att förslaget om en tredje pappamånad är bra. Andelen positiva är betydligt större bland personer under 30 år, boende i storstäderna och bland dem som inte själva har barn.
- 72 procent tror att en öronmärkning av ännu en månad i föräldraförsäkringen skulle leda till att fler dagar tas ut av pappor och 51 procent tror att det skulle leda till mindre skillnader i lön och pension mellan män och kvinnor.
- 12 procent bedömer att de löper ganska eller mycket stor risk att förlora sitt nuvarande arbete de närmaste två åren.
- 28 procent tror att de skulle ha svårt att hitta nytt arbete på motsvarande nivå om de förlorade det nuvarande.

Om SEB:s Välfärdsindex

Syftet med SEB:s Välfärdsindex är att med en siffra fånga attityderna kring de mest centrala delarna i vårt välfärdssystem.

SEB:s Välfärdsindex bygger på tolv olika frågor om tilltron till välfärdstjänster och trygghetssystem. Det är Demoskop som har gjort undersökningen och den bygger på 1000 genomförda telefonintervjuer i Sverige och 500 telefonintervjuer i respektive land, Danmark, Finland och Norge. Frågorna fångar om man känner sig trygg med att få tandvård, sjukvård, utbildning samt barn- och äldreomsorg av hög kvalitet. Frågorna om socialförsäkringarna och andra transfereringar tar reda på om man känner sig trygg med att få det ekonomiska stöd man behöver vid arbetslöshet, föräldraledighet, pensionering eller sjukdom.

Intervjupersonerna har fått gradera sin attityd på skalan ett till tio, där tio innebär att man till exempel tycker att vården håller mycket hög kvalitet eller att pensionen är tillräckligt hög. Slutligen vägs resultaten av alla frågor samman till ett index som kan variera mellan 0 och 100.

Svaren i undersökningen är subjektiva omdömen och öppnar för tolkningar. Svaren speglar hur människor upplever de olika delarna av välfärden och inte på vilken objektiv nivå välfärden är. Svaren påverkas alltså av hur debatten förs och hur förväntningarna är i de olika länderna.

Norrmän och danskar mest nöjda med välfärden

Sverige fortsätter att ligga klart efter övriga Norden i SEB:s sammanvägda välfärdsindex.

Den fallande trenden sedan 2011 bryts dock 2015. I förhållande till 2014 har Sveriges välfärdsindex ökat från 48 till 49 på den 100-gradiga skalan. Välfärdsindex ökar även i Norge, 59 (+2), och Danmark, 59 (+1), men sjunker i Finland, 57 (-2).

Det finska tappet kan beskrivas som väntat. Landet genomgår en strukturkris och BNP-utvecklingen har varit negativ vart och ett av de senaste tre åren, klart sämre än i de andra nordiska länderna.

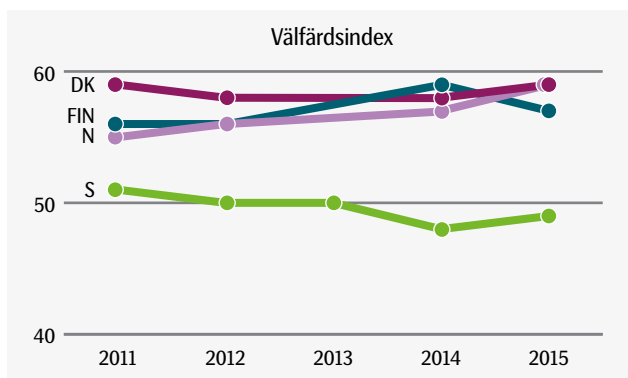
På elva av tolv välfärdsområden noterar Sverige lägst välfärdsindex. Det enda område där Sverige inte ligger sist gäller ekonomiskt stöd till föräldrar. På det området ligger Danmark i topp med 59, men Sverige, 57, har ett högre index än Norge, 55, och Finland, 52.

Danmark har högsta eller delat högsta index på flera områden: tandvård, sjukvårdens kvalitet, sjukvård i tid, ekonomiskt stöd till föräldrar, jämlikheten i välfärden, pensionerna och äldreomsorgen.

Norrmännen ger sitt lands välfärd högsta eller delat högsta betyg när det gäller tandvård, sjukförsäkring, a-kassa och arbetsförmedling.

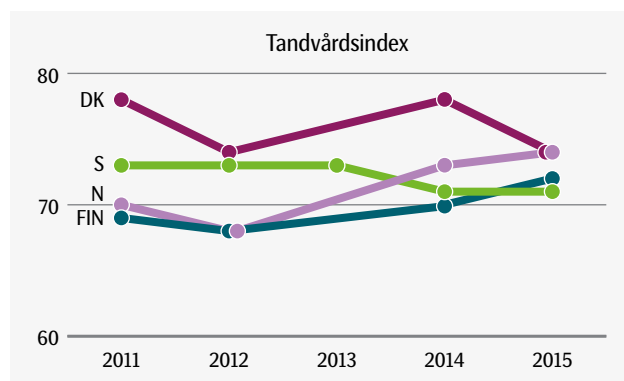
Finlands välfärdstjänster får högst index på två områden, barnomsorg och skola samt försörjningsstöd.

Vid en jämförelse mellan länderna ska beaktas att undersökningen inte nödvändigtvis fångar de absoluta förhållandena utan hur välfärden uppfattas av medborgarna i respektive land. Ett lågt välfärdsindex kan således antingen bero på låg kvalitet eller på höga förväntningar som inte nås. Eller förstås på en kombination av dessa. Observera att det saknas uppgifter för Danmark, Norge och Finland för 2013 då undersökningen inte genomfördes i dessa länder då.

Tandvård med gott betyg

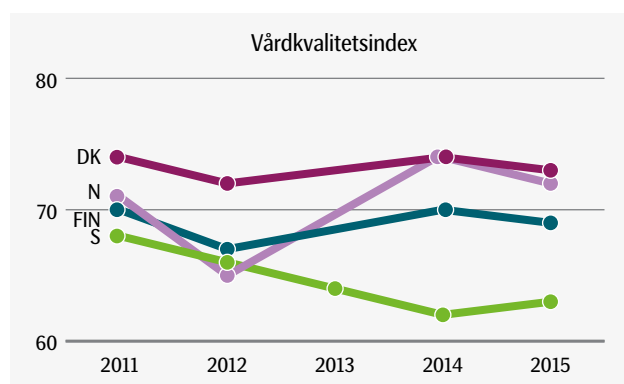
Tandvården är det välfärdsområde som får det högsta betyget i samtliga undersökta länder. Sveriges har dock halkat ned från en andraplats i Norden 2012 till en fjärdeplats i år, även om marginalerna är små. På frågan om man kan känna sig trygg med att ha tillgång till tandvård av god kvalitet är Sveriges index 71 (oförändrat jämfört med 2014), att jämföra med Danmark 74 (-4) Norge 74 (+1) och Finland 72 (+2).

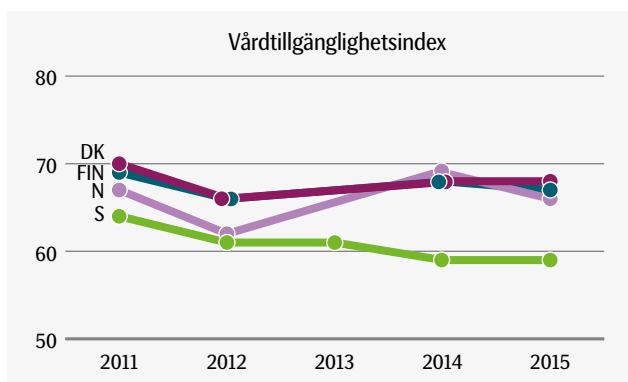
Danskar mest nöjda med vården

Vården får också ett relativt högt betyg i samtliga granskade länder, både vad gäller att ha tillgång till vård inom rimlig tid och att få vård med hög kvalitet. Mest nöjda i Norden med vårdens kvalitet är danskarna 73 (-1) och norrmännen 72 (-2), följt av finländarna med 69 (-1).

Svenskarna är minst nöjda 63 men noterar till skillnad från de andra nordiska länderna en liten uppgång jämfört med föregående år (+1).

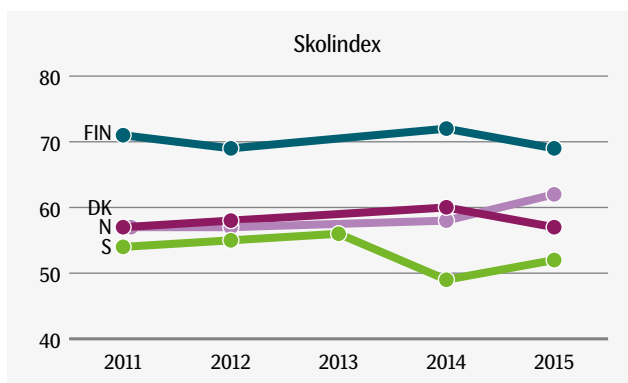
Danskarna är lika nöjda med att få vård i tid som föregående år 68 (oförändrat) Norrmännen är mindre tillfreds med denna aspekt på vården 66 (-3). Också Finland noterar en viss minskning 67 (-1) medan svenskarnas omdöme om deras möjlighet att få vård i tid är oförändrat 59.

Finskt förtroende för skolan

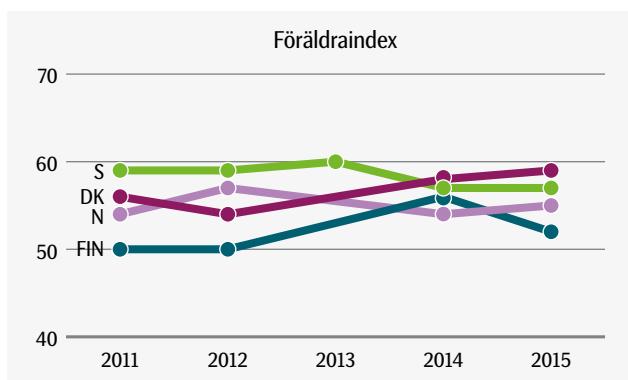
Det finska förtroendet för skolan och barnomsorgen är fortsatt i högst i Norden, om än på en lägre nivå 69 (-3) än 2014. Danskarna uppger också ett något lägre omdöme på detta välfärdsområde 57 (-3). Medan normmännens 62 (+4) uppfattning gick i motsatt riktning.

Svenskarnas omdöme om skolan ligger fortsatt lägst 52 (+3), men på en något högre nivå än förra årets bottennotering.

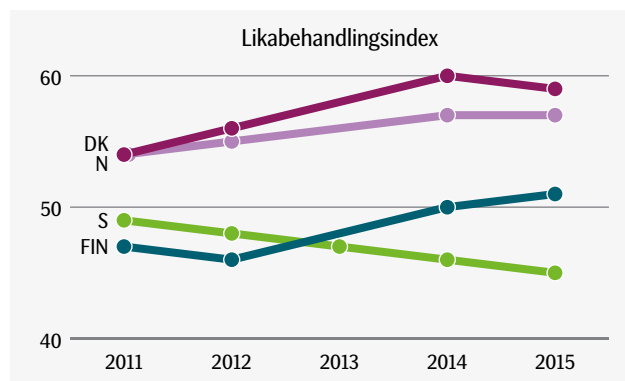
Fallande finskt föräldrindex

På frågan om föräldrar kan känna sig trygga med att föräldrpenning och barnbidrag ger det ekonomiska stöd man behöver ligger Sverige på indexet 57 (oförändrat). Danmark noterar ett något stigande index 59 (+1) liksom Norge 55 (+1). I Finland faller index till 52 (-4).

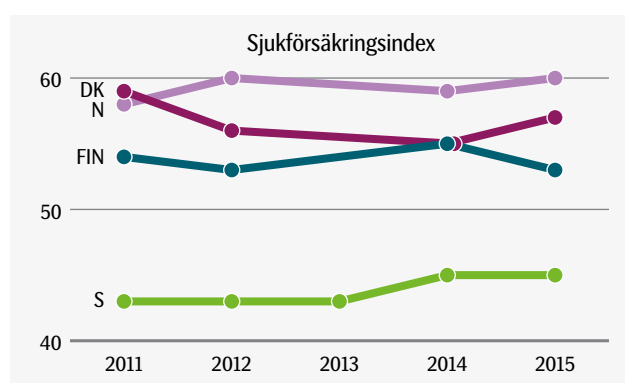
Jämlik välfärd?

Andelen som uppfattar att alla har samma möjlighet att ta del av välfärdsystemet sjunker i Sverige för femte året i rad, nu till 45 (-1) vilket är lägst i Norden. Danskarna 59 (-1) har högst tilltro till att välfärden är lika för alla, följt av normmännen 58 (oförändrat) och finländarna 51 (+1).

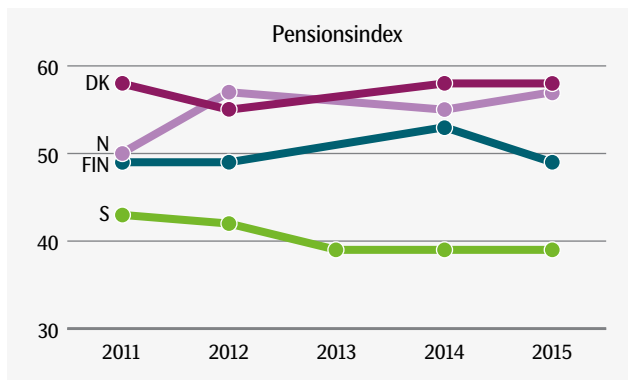
Svensk misstro mot sjukförsäkringen

Högst förtroende för sjukförsäkringen har man i Norge 60 (+1) följt av Danmark 57 (+2). I Finland sjunker förtroendet för att man får det ekonomiska stöd man behöver om man blir sjuk 53 (-3). Sverige har lägst förtroende också på detta område 45 (+1).

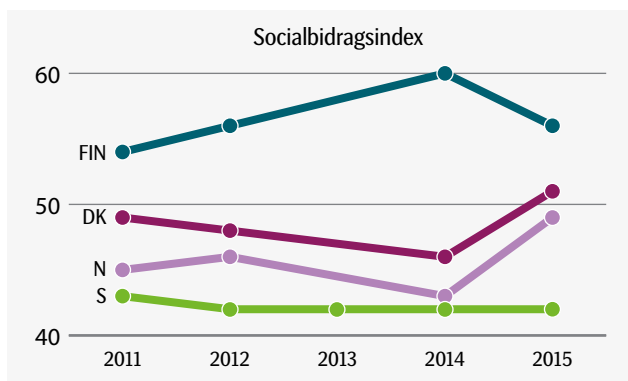
Ökad finsk oro för pensionerna

Tilltron till att pensionärer får den pension de behöver faller i Finland 49 (-4). Dansk index är 58 (oförändrat). Norge noterar 57 (+2). Svenskt pensionsindex är fortsatt lägst 39 (oförändrat).

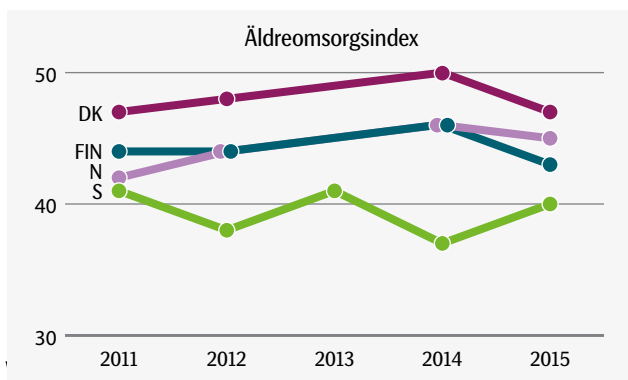
Större norsk tillit till ekonomisk hjälp

Högst förtroende för det bistånd man kan få om man hamnar i ekonomisk kris finns i Finland 56 (-4). Men både i Danmark 51 (+5) och i Norge 49 (+6) stiger indexet markant. I Sverige är tilliten på detta område 42 (oförändrat).

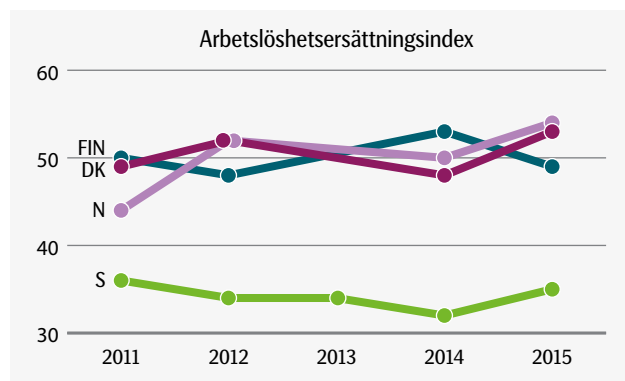
Lågt index för äldreomsorgen

Äldreomsorgens index delar lägsta noteringen av de välfärdsområden som undersöks. I tre av fyra länder sjunker förtroendet för att "äldreomsorgen tar hand om mig när jag är gammal". Danmark 47 (-3), Norge 45 (-1) och Finland 43 (-3). Endast Sverige noterar ett högre äldreomsorgsindex 40 (+3) än för 2014, men ligger ändå sist i tabellen.

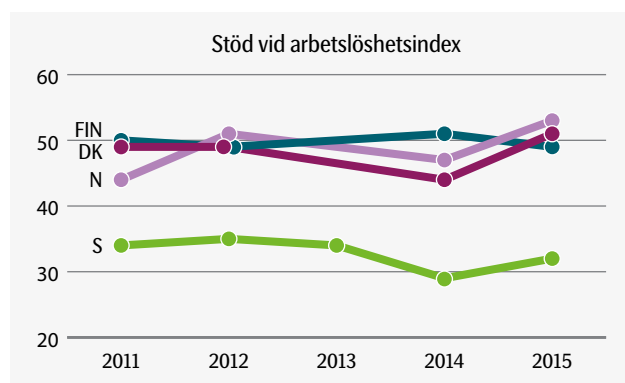
Högre tilltro till dansk och norsk A-kassa

Kan man som arbetslös känna sig trygg med att få det ekonomiska stöd man behöver? En växande andel i Norge svarar ja på den frågan, landet noterar index 54 (+4). Även Danmark 53 (+5) och Sverige 35 (+3) når ett högre a-kasseindex än förra året. Finlands index sjunker till 49 (-4). Sverige är dock fortfarande klart lägst i Norden.

Stigande förtroende för Arbetsförmedlingen

Index för de offentliga arbetsförmedlingstjänsterna stiger i Norden, om än från relativt låga nivåer. Norge noterar 53 (+6) och Danmark 51 (+7). Finland 49 (-2) är det enda landet med sjunkande index på detta område. Sverige noterar en uppgång till 32 (+3) – men det är den lägsta av alla nordiska länders index på alla undersökta välfärdsområden.

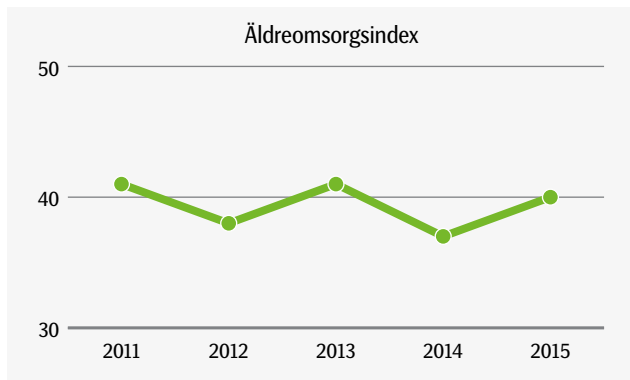

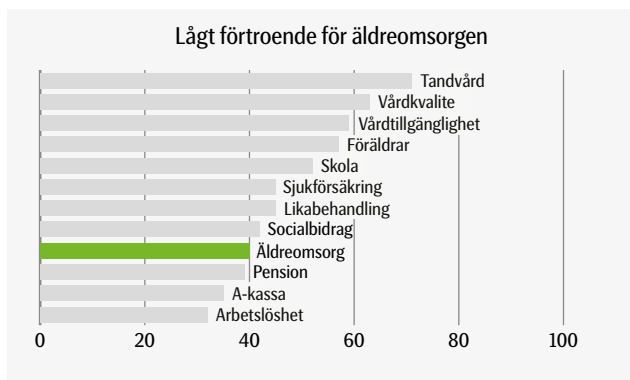
Misstro mot kvaliteten i äldreomsorgen

Förtroendet för äldreomsorgen i Sverige är lågt. SEB:s Välfärdsindex visar att tilltron till äldreomsorgen har varit stabilt låg under de fem år som SEB genomfört undersökningen.

Äldreomsorgsindex har sedan första mätningen 2011 legat kring 40 med 41 som högsta notering och 37 som lägsta. 2015 noterar äldreomsorgen just 40 i välfärdsindex.

Förtroendet för flera andra välfärdsområden är betydligt högre. Tandvård, sjukvård, barnomsorg och skola är välfärdstjänster som alla noterar klart högre förtroende. I Sverige är det bara stödet till arbetslösa och pensionerna som noterar lägre nivåer bland de undersökta delarna av välfärden.

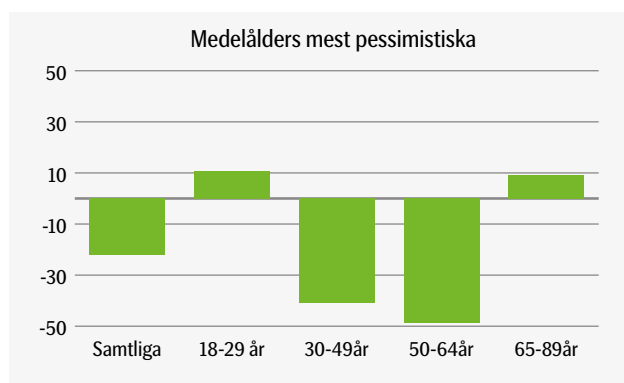

SEB:s Välfärdsindex visar att äldreomsorgen är ett av de välfärdsområden som svenskarna hyser lägst förtroende för.

Pessimism om framtidens äldreomsorg

Det finns en utbredd pessimism om framtidens äldreomsorg för kommande generationer äldre. Hälften tror att deras generation kommer att få sämre äldreomsorg än deras föräldrageneration. Pessimismen är särskilt utbredd bland medelålders.

Tror du att din generation kommer få det bättre eller sämre än dina föräldrars generation när det gäller äldreomsorgen?

50 procent tror att de kommer få en sämre äldreomsorg än föräldragenerationen. 28 procent tror det blir bättre. Här redovisas balansmättet, andelen som tror att de kommer att få det bättre minus andelen som tror att de kommer att få det sämre. I hela befolkningen är balansmättet - 22. De medelålders låga förväntningar drar ner snittet.

Andra undersökningar kompletterar bilden

Undersökningar om hur äldre upplever den vård och omsorg de får nyanserar och kompletterar bilden som SEB:s Välfärdsbarometer förmedlar.

Den enkäten som Socialstyrelsen genomför bland alla som får någon form av äldreomsorg visar att de flesta är nöjda. 89 procent av de äldre med hemtjänst och 83 procent av de äldre på särskilda boenden uppger att de är ganska eller mycket nöjda med det stöd de får.

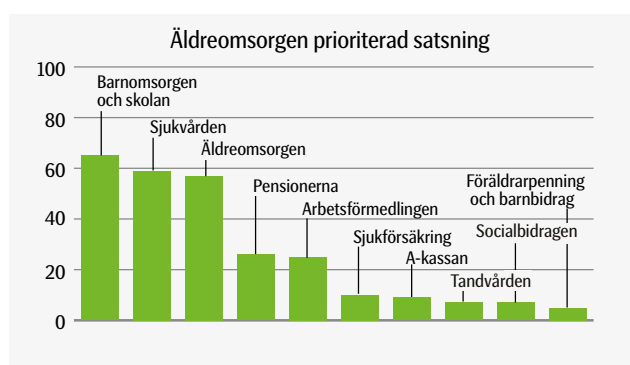
En internationell studie i jämförbara länder har dock visat på mycket svaga omdömen om hur hälso- och sjukvårdens personal bemöter och behandlar äldre personer i Sverige. I jämförelsen har Sverige bland de sämsta eller allra sämsta värden på de flesta frågor som rör "respekt för patientens individuella behov, preferenser och värderingar samt patienten som medaktör i vården", enligt Socialstyrelsens lägesrapport om äldreomsorgen 2015.

Krav på förbättringar av äldreomsorgen

I SEB:s Välfärdsbarometer anger 57 procent att äldreomsorgen är ett område som det är särskilt viktigt att satsa på. När intervjupersonerna ombeds peka ut maximalt tre välfärdsområden som är viktigt att förbättra är det bara skolan och sjukvården som noterar högre tal.

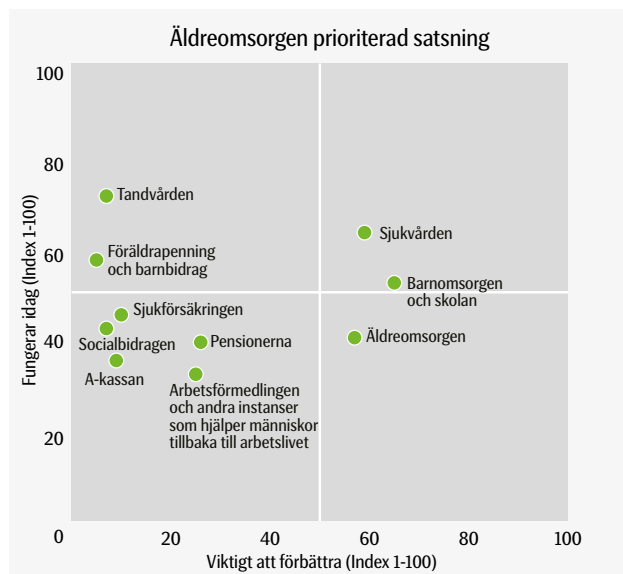
Särskilt kvinnor kräver satsningar, 62 procent. Det är möjligen en återspeglning av det större ansvar kvinnor tar för att vårda anhöriga äldre.

57 procent anger att äldreomsorgen är ett av tre områden som är särskilt viktigt att förbättra. Bara sjukvården samt barnomsorg och skola noterar något högre tal.

Sett till hur bra man anser att de olika välfärdsområdena fungerar idag kan de prioriterade områdena delas in i de som fungerar relativt väl men ändå bör förbättras (sjukvården samt skola och barnomsorg) och de som fungerar dåligt och bör förbättras (äldreomsorg).

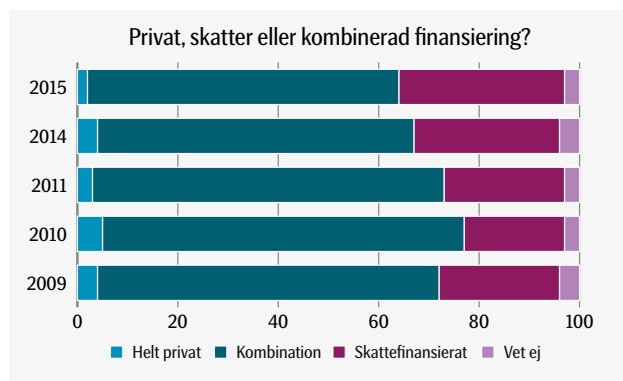
Äldreomsorgen sticker därmed ut som det område där medborgarnas inställning är att det finns betydande brister idag och de ger ett starkt stöd för förbättringar. Andra välfärdstjänster som drar på sig mycket kritik noterar inte lika starka krav på förbättringar. Medborgarna tycks alltså se brister inom exempelvis sjukförsäkringen och a-kassan, men prioriterar inte förbättringar på dessa områden lika högt.

Äldreomsorgen sticker ut som det område där medborgarna både har lågt förtroende och tycker att det är särskilt viktigt med förbättringar.

Hur ska välfärden finansieras?

Hur ska de efterfrågade satsningarna på äldreomsorgen finansieras? Generellt för alla välfärdsområden föredrar sex av tio, 62 procent, en kombination av privat och skattefinansiering. Den andelen var ännu större för fem år sedan när 7 av 10, 72 procent, svarade samma sak.

2015 föredrar sex av tio en kombination av privat finansiering och skattefinansiering av välfärden.

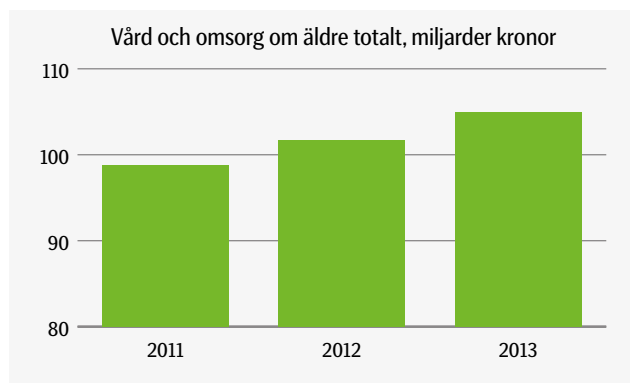
105 miljarder kronor till 310 000 omsorgstagare

I dag använder runt 38 procent av svenskarna över 80 år kommunal hemtjänst eller särskilt boende. Siffran är baserad på Socialstyrelsens senaste sammanställningar från 2014. Andelen är någorlunda konstant över tid: mellan 2001 och 2012 utvecklades den från 40 till 38 procent.

Resurserna till äldreomsorgen har ökat successivt de senaste åren. Kommunernas äldreomsorg kostade cirka 105 miljarder kronor 2013. Det var en ökning med 6,2 procent jämfört med 2011 i löpande priser.

Antalet årsanställda i äldreomsorgen har ökat med cirka 9 000 under de senaste fem åren eller med närmare 6 procent. Denna ökning är i nivå med den demografiskt betingade ökningen av resursbehoven under perioden, har Socialstyrelsen konstaterat.

Ungefär 310 000 personer får del av någon form av äldreomsorg. Nästan 89 000 äldre bodde permanent i särskilda boendeformer den 1 oktober 2013, jämfört med 90 500 föregående år. 219 700 äldre hade hemtjänst 2013, vilket är lika många som året innan.

Kommunernas kostnader för äldreomsorg ökade med 6,2 procent från 2011 till 2013.

Politiska satsningar

I den politiska debatten beskrivs äldreomsorgen återkommande som ett område för satsningar. Trots att omsorgen är en kommunal uppgift har statliga initiativ på området, i propositioner och budgetar, lanserats gång på gång de senaste tio åren. Några exempel:

- Propositionen 2005 "Kvalitetsutveckling inom den kommunala vården och omsorgen om äldre genom kompetensutveckling för personalen"
- Propositionen 2006 "Nationell utvecklingsplan för vård och omsorg om äldre"
- I budgeten för 2007 avsatte dåvarande regeringen 1,9 miljarder kronor till bland annat ett investeringsstöd för äldreboenden.
- Propositionen 2010 "Värdigt liv i äldreomsorgen"
- I budgeterna för 2009 till 2011 avsattes totalt 200 miljoner kronor för en "nationell, lagreglerad värdegrund inom äldreomsorgen".
- Propositionen 2012 "Rätten att få åldras tillsammans - en fråga om skälighet, värdighet och välbefinnande i äldreomsorgen"
- I 2015 års ekonomiska vårproposition föreslog regeringen att en miljard kronor avsatts för att nå en utökad bemanning i äldreomsorgen.

Dessa många statliga initiativ till trots har svenska folkets förtroende för äldreomsorgen varit stabilt lågt.

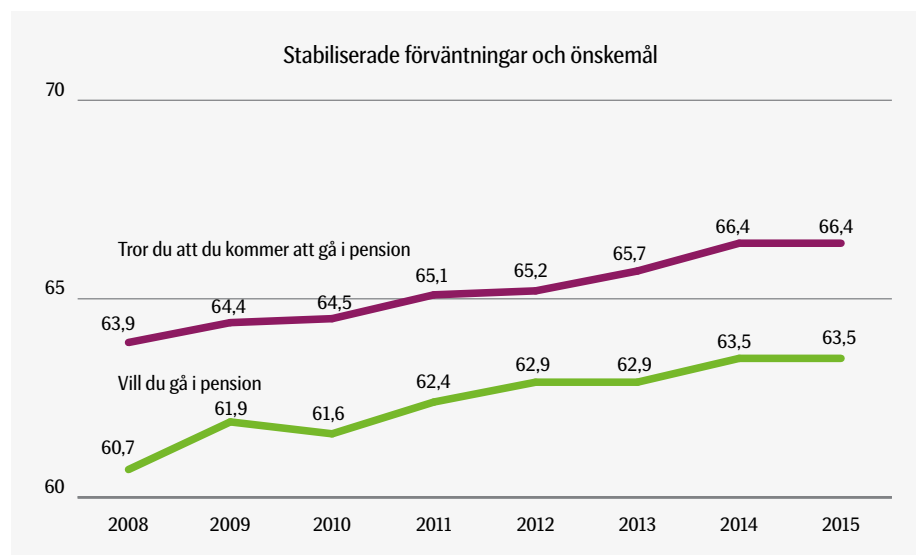
Förväntade pensionsåldern har slutat stiga

En faktor av stor betydelse för finansieringen av välfärdstjänsterna är hur länge vi arbetar. Svenska folket vill i genomsnitt gå i pension vid 63,5 års ålder. Det är samma ålder som SEB:s Välfärdsbarometer uppmätte 2014. Det innebär att den trend mot ökande önskad pensionsålder som funnits sedan den första mätningen 2008, 60,7 år, har avstannat.

I den äldsta åldersgruppen, 50-64 år, syns en liten ökning sedan 2014, men det är fortfarande de yngsta, 18-30 år, som säger sig vilja arbeta längst, till 64,2 år.

Även den förväntade pensionsåldern ligger kvar på samma nivå som 2014, på 66,4 år. I åldersgruppen 30-49 år fortsätter dock den förväntade pensionsåldern att stiga något, från 66,5 år till 66,8 år.

Störst är skillnaden mellan den önskade och förväntade pensionsåldern i åldersgruppen 30-49 år, 3,9 år, och minst i den grupp som närmar sig pensionsåldern, 1,9 år. I storstäderna och bland högutbildade är både den förväntade och den önskade pensionsåldern något högre.

2015 vill svenska folket gå i pension vid 63,5 års ålder. De förväntar sig pension från 66,4 år.

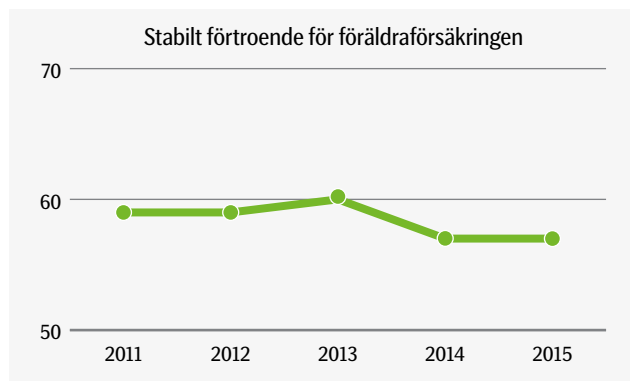

Majoritet för tredje pappamånaden

Det ekonomiska stödet till föräldrar, föräldraförsäkringen och barnbidraget, och har ett relativt högt förtroende. Välfärdsindex för detta område har legat stabilt kring 60 allt sedan den första mätningen 2011. I 2015 års välfärdsindex är stödet till föräldrar det enda område där Sverige inte ligger sist i Norden.

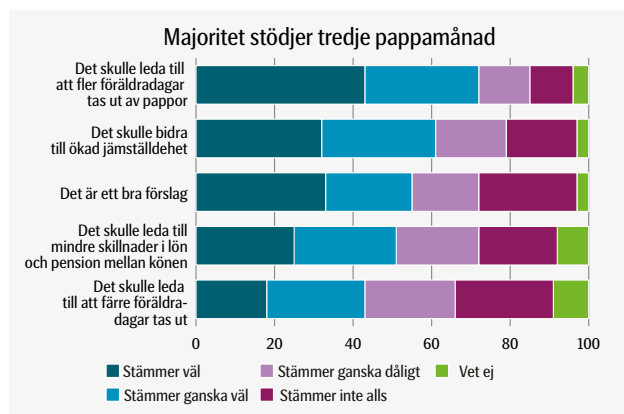
Regeringen har lagt fram förslag att reservera ytterligare en månad inom föräldraförsäkringen för vardera föräldern, det som kallas en tredje pappamånad i debatten.

En majoritet, 55 procent, anser att förslaget om en tredje öronmärkt månad är bra. Andelen positiva är betydligt större bland personer under 30 år, boende i storstäderna och bland dem som inte själva har barn.

Drygt sju av tio, 72 procent, tror att en öronmärkning av ännu en månad i föräldraförsäkringen skulle leda till att fler dagar tas ut av pappor, medan drygt fyra av tio, 43 procent, tror att det skulle leda till att färre föräldradagar totalt tas ut. Höginkomsttagare och de som själva har barn tror i något större utsträckning att det skulle leda till att färre dagar tas ut.

Sex av tio, 62 procent, tror att en tredje pappamånad skulle bidra till ökad jämställdhet och hälften, 51 procent, tror att det skulle leda till mindre skillnader i lön och pension mellan män och kvinnor. Kvinnor, äldre och boende i storstäderna tror oftare att det skulle leda till ökad jämställdhet.

Rödgröna sympatisörer, boende i storstäder och de som själva inte har barn är överlag mer positiva till förslaget och mer optimistiska avseende effekter.

55 procent instämmer i att det är ett bra förslag att införa en tredje pappamånad.

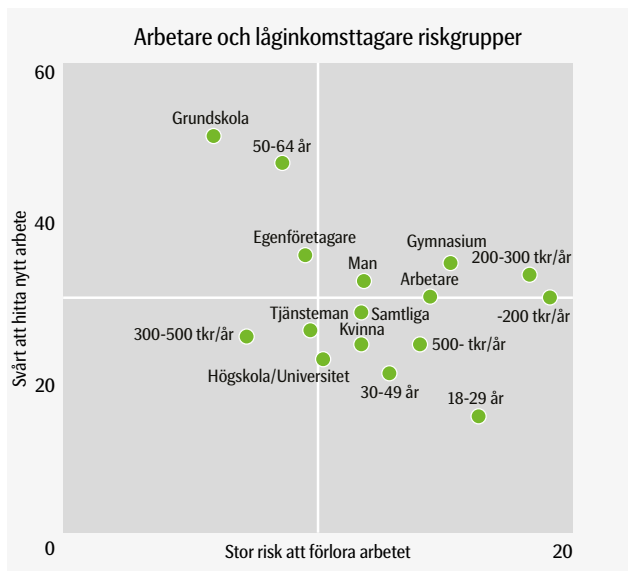
Delad syn på omställning

Välfärdsbarometern visar att det finns tydliga skillnader i förväntningar om att bli av med jobbet och svårigheter att få nytt jobb.

Totalt är det tre av tio som tror de skulle ha svårt att få ett nytt arbete på motsvarande nivå om de skulle förlora sitt nuvarande arbete. Bland förvärvsarbetande över 50 år upplever hälften det problemet. En övervägande majoritet, 87 procent, bedömer att de har mycket eller ganska liten risk att förlora sitt nuvarande arbete de närmaste två åren. Drygt en av tio, 12 procent, bedömer dock att de löper ganska eller mycket stor risk.

De som i någon utsträckning upplever såväl risk att bli av med arbetet och svårigheter att få ett nytt är främst lågutbildade arbetare. Knappt tre av tio, 28 procent, tror att de skulle ha svårt att hitta nytt arbete på motsvarande nivå om de förlorade det nuvarande.

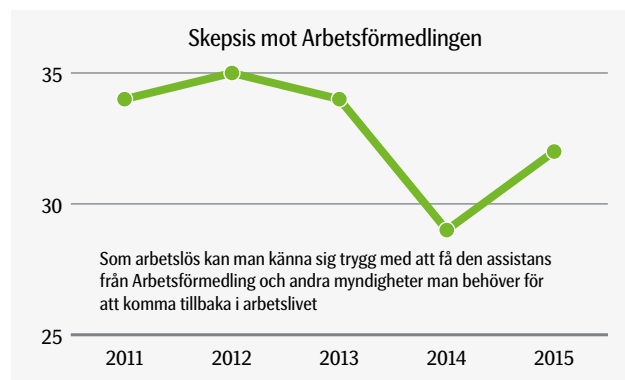
I grupperna arbetare, gymnasieutbildade och låginkomsttagare bedöms risken att förlora jobbet relativt stor, samtidigt som de tror att det skulle vara svårt att få ett nytt jobb på motsvarande nivå om de förlorade det de har idag.

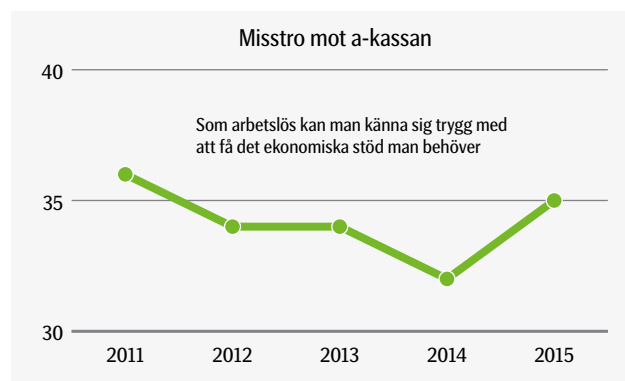
Störst risk att förlora arbetet och störst svårigheter att få ett nytt upplever arbetare, låginkomsttagare och de med enbart gymnasieutbildning.

Lågt förtroende för Arbetsförmedlingen och a-kassan

Många delar uppfattningen att Arbetsförmedlingen förtjänar ett lågt förtroende. Välfärdsindex avseende stöd till dem som söker jobb är stabilt lågt.

Även arbetslöshetsersättningen noterar ett svagt förtroende. En viss återhämtning kan dock noteras i år.

SEB:s välfärdsindex

Index (0-100)	Samtliga	Sverige	Danmark	Finland	Norge
När man behöver gå till tandläkaren kan man känna sig trygg med att ha tillgång till tandvård av hög kvalitet	73	71	74	72	74
Om jag skulle bli sjuk eller skadad känner jag stort förtroende att få vård med hög kvalitet	68	63	73	69	72
Om jag skulle bli sjuk eller skadad känner jag stort förtroende för att få vård inom rimlig tid	64	59	68	67	66
Jag känner mig trygg med att den svenska/danska/finska/norska barnomsorgen och skolan håller hög kvalitet	58	52	57	69	62
Barnföräldrar kan känna sig trygga med att föräldrapenning och barnbidrag ger dem det ekonomiska stöd man behöver	56	57	59	52	55
Om jag skulle bli sjuk så att jag inte kan arbeta känner jag mig trygg i att sjukförsäkringen ger mig det ekonomiska stöd jag behöver	52	45	57	53	60
Alla i S/D/F/N har samma möjligheter att ta del av den svenska/danska/finska/norska välfärden	52	45	59	51	57
Pensionärer kan känna trygghet att man i S/D/F/N får den nivå av pension som man behöver	48	39	58	49	57
Om man hamnar i ekonomisk kris och utan inkomst kan man känna sig trygg med att få försörjningsstöd	48	42	51	56	49
Som arbetslös kan man känna sig trygg med att få det ekonomiska stöd man behöver	45	35	53	49	54
Som arbetslös kan man känna sig trygg med att få den assistans från Arbetsförmedling och andra myndigheter man behöver för att komma tillbaka i arbetslivet	43	32	51	49	53
Jag har ett stort förtroende för att äldrevården tar hand om mig som gammal	43	40	47	43	45

